

Sygn. akt I C 2294/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Wioletta Sychniak

Protokolant: stażysta Aleksandra Sikora

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2021 roku w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa Kancelarii (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę

1. oddala powództwo;
2. zasądza od powoda Kancelarii (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) w W. kwotę 1054,71 zł (tysiąc pięćdziesiąt cztery złotych i siedemdziesiąt jeden groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;
3. nakazuje zwrócić pozwanemu Towarzystwu (...) w W. kwotę 362,29 zł (trzysta sześćdziesiąt dwa złote i dwadzieścia dziewięć groszy) tytułem niewykorzystanej części zaliczki, wpłaconej w dniu 13 maja 2021 roku, poz. 570002437730.

Sygn. akt I C 2294/20

UZASADNIENIE

W pozwie z 24 listopada 2020 roku Kancelaria (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwoty 2817,72 złotych tytułem odszkodowania, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 16 listopada 2019 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podano, że 10 października 2020 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został samochód marki A. (...) nr rej. (...), stanowiący własność M. R.. Sprawca zdarzenia ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u Pozwanego. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady, wypłacając na rzecz Poszkodowanego kwotę 13 920,61 złotych.

Powód nabył od Poszkodowanego prawo dochodzenia roszczeń o odszkodowanie wobec Pozwanego na podstawie umowy cesji. Odszkodowanie zostało zaniżone, bo koszty naprawy uszkodzonego samochodu kształtują się na poziomie 16 738,33 złotych. Dochodzona pozwem kwota stanowi różnicę pomiędzy wysokością kosztów, ustaloną przez Powoda, a kwotą wypłaconą przez Pozwanego.

/pozew k. 4 – 5/

W dniu 14 grudnia 2020 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając powództwo w całości.

/nakaz zapłaty k. 28/

Towarzystwo (...) z siedzibą w W. wniosło skutecznie sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Pozwany zaskarżył nakaz w całości, wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany potwierdził fakt zawarcia ze sprawcą szkody umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, fakt zgłoszenia szkody w dniu 11 października 2019 roku oraz wypłaty odszkodowania za uszkodzenie pojazdu marki A. w łącznej wysokości 13 920,61 złotych brutto.

Pozwany zakwestionował powództwo co do wysokości, w tym zasadność ustalenia odszkodowania za szkodę metodą kosztorysową. W ocenie strony pozwanej okolicznością istotną jest fakt, czy pojazd został naprawiony po zdarzeniu, a jeżeli został naprawiony, to czy przyznane przez Pozwanego odszkodowanie było wystarczające do przywrócenia pojazdu do stanu sprzed zdarzenia. Dokonanie naprawy uszkodzeń pojazdu, przywracającej pojazd do stanu poprzedniego spowodowało, zdaniem Pozwanego, wygaśnięcie roszczenia właściciela pojazdu o naprawienie szkody przez restytucję. Natomiast w związku z wcześniejszą wypłatą przez ubezpieczyciela sumy pieniężnej wystarczającej na pokrycie kosztów naprawy nie doszło do uszczerbku w majątku poszkodowanego uzasadniającego ewentualne żądanie wypłaty dalszego odszkodowania. W przypadku naprawy pojazdu należne odszkodowanie powinno być ustalone metodą rachunkową, to jest metodą wydatków faktycznie poniesionych.

Pozwany podniósł również zarzut przyczynienia się Poszkodowanego do zwiększenia rozmiarów szkody. Miało ono polegać na nieskorzystaniu przez Poszkodowanego z propozycji naprawy pojazdu w warsztatach naprawczych, współpracujących z Pozwanym za cenę wynikającą ze sporządzonego przez niego kosztorysu, a także na nieskorzystaniu z możliwości nabycia części naprawczych za ceny wynikające z tego kosztorysu u dostawców wskazanych przez Pozwanego. Ubezpieczyciel wniósł ponadto, by biegły ocenił, czy zastosowanie do naprawy pojazdu części oryginalnych spowoduje wzrost wartości pojazdu w stosunku do jego stanu sprzed szkody z 10.10.2020 r.

Pozwany argumentował, że skoro napawa samochodu spowoduje wzrost jego wartości, to od kosztów naprawy należy odjąć kwotę, o którą nastąpił wzrost wartości rzeczy. Wykonanie tej operacji powoduje, że kwota wypłacona na rzecz Poszkodowanego jest wystarczająca do naprawienia szkody.

/sprzeciw k. 32 – 38, pismo przygotowawcze k. 150-152/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 października 2019 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został samochód marki A. o nr rejestracyjnym (...), stanowiący własność M. R..

Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie (...).

/bezsporne, kopia dowodu rejestracyjnego k. 45/

Samochód marki A. (...) nr rej. (...) został wyprodukowany w 2007 roku. Jego pierwsza rejestracja miała miejsce w dniu 13 kwietnia 2007 roku. Od dnia rejestracji do 12 stycznia 2021 roku samochód miał 7 właścicieli. Przed zdarzeniem z dnia 10 października 2019 roku w pojeździe doszło do powstania szkód, które były likwidowane z OC sprawcy zdarzenia, bądź z AC każdorazowego właściciela przedmiotowego pojazdu. W samochodzie były widoczne efekty poprzednich napraw. Z tyłu pojazdu i na ścianie tylnej prawej widoczna była szpachla.

/protokół oględzin pojazdu k. 46-47,

wydruk z portalu (...) k. 60 – 61,

informacja (...) k. 114 -116,

kalkulacja naprawy i fotografie pojazdu po szkodzie z 29.06.2019 r. k. 71 – 88, 111,

kalkulacja naprawy i fotografie pojazdu po szkodzie z 30.07.2019 r. k. 89 – 110, 111/

W dniu 11 października 2019 roku M. R. zgłosił szkodę Pozwanemu, który zarejestrował ją pod numerem (...).

W dniu 18 października 2019 roku ubezpieczyciel sporządził kalkulację naprawy przedmiotowego pojazdu w systemie E., z której wynikało, że koszty naprawy uszkodzonego samochodu wynoszą 13 920,61 złotych brutto. Na tej podstawie, decyzją z 13 listopada 2019 roku przyznał i wypłacił na rzecz poszkodowanego M. R. kwotę 13 920,61 złotych brutto.

Pozwany wycenił wartość pojazdu w stanie przed szkodą na kwotę 20 200 złotych. Obliczając koszty naprawy samochodu, Pozwany przyjął stawkę za roboczogodzinę w wysokości 65 złotych oraz ustalił, iż wartość pojazdu w wyniku naprawy pojazdu wzrośnie o kwotę 4287 złotych brutto.

/zgłoszenie szkody k. 42 – 44, ocena techniczna pojazdu k. 46 – 47,

kosztorys E. k. 16 – 18 i ten sam 52-54,

decyzja pozwanego z 13 listopada 2019 r. k. 19 – 20 i 50,

potwierdzenie przelewu k. 51,

wycena k. 57 – 58, informacja o zmianie wartości pojazdu k. 59/

W dniu 10 marca 2020 roku M. R. zawarł z powodową Spółką umowę cesji praw z tytułu roszczeń odszkodowawczych. Na tej podstawie przełał na rzecz Kancelarii (...) Sp. z o.o. w W. roszczenia (prawo do odszkodowania) przysługujące mu w stosunku do wszelkich podmiotów zobowiązanych do wypłaty odszkodowania z tytułu szkody komunikacyjnej z 10 października 2019 r. w samochodzie marki A. nr rej. (...), likwidowanej pod sygn. PPPM/18148/2019, w szczególności do Towarzystwa (...) w W., w wysokości w jakiej nie została zaspokojona przez podmiot zobowiązany do wypłaty odszkodowania do dnia zawarcia umowy cesji. Cedent oświadczył, że przelewa wierzytelność wraz ze wszelkimi prawami z nią związanymi w szczególności z prawem naliczania odsetek ustawowych. **/umowa cesji z 10 marca 2020 roku k. 14, 14 odwrot/**

Powód zakwestionował wysokość ustalonych przez ubezpieczyciela kosztów naprawy przedmiotowego pojazdu. W związku z tym sporządził własną kalkulację naprawy w systemie A., z której wynika, że szacunkowe koszty naprawy samochodu marki A. wynoszą 16 738,33 złotych brutto.

W kalkulacji naprawy zastosowano stawkę 100 złotych netto za jedną roboczogodzinę prac mechanicznych, blacharskich i lakierniczych. Jest to stawka poniżej stawki rynkowej, oferowanej w 2019 roku przez nieautoryzowane warsztaty naprawcze w rejonie Ł.. W 2019 roku ceny stawek oferowane przez nieautoryzowane warsztaty naprawcze w rejonie Ł. kształtowały się na poziomie 125 – 130 zł netto za jedną roboczogodzinę prac blacharskich i lakierniczych.

Kosztorys został sporządzony zgodnie z technologią naprawy, zalecaną przez producenta pojazdu. W pełni uwzględnia zakres i charakter jego uszkodzeń powstałych w wyniku kolizji z 10 października 2019 roku. Tak obliczone koszty naprawy poddano optymalizacji na części najtańsze (klasa jakości P), co jest zasadne. Zastosowano ubytek wartości 25 % na spoiler zderzaka, 20% na wspornik amortyzatora zderzaka tylnego, 25 % na górną część ściany tylnej, 50 % na ścianę boczną prawą, 25 % na podłogę bagażnika, oraz 50 % na tłumik końcowy prawy. Ze względu na zużycie eksploatacyjne i wcześniejsze naprawy pojazdu jest to zasadne.

/kalkulacja naprawy nr (...) k. 21 – 25,

opinia pisemna biegłego G. P. k. 129 – 131,

opinia uzupełniająca ustna k. 160 i 161 [00:03:58 - 00:17:07]/

Uzasadniony koszt naprawy samochodu marki A. (...) po szkodzie z 10.10.2019 r. wynosi 16 738,33 złotych brutto (zawiera podatek VAT w stawce 23 %).

Wzrost wartości ww. pojazdu z tytułu wykonanej naprawy wynosi 4287 złotych brutto (z podatkiem VAT). Tym samym wyliczenie wzrostu wartości pojazdu po naprawie, sporządzone przez Pozwanego w systemie E., zostało wykonane poprawnie.

/opinia pisemna biegłego G. P. k. 129 – 131,

opinia uzupełniająca ustna k. 160 i 161 [00:03:58 - 00:17:07]/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie. Jako, że osią sporu pozostawał rzeczywisty koszt naprawy przedmiotowego pojazdu, a obie strony przedstawiły odmienne kosztorysy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki motoryzacyjnej. Z uwagi na zakwestionowanie sporządzonej przez biegłego opinii przez stronę pozwaną, Sąd dopuścił także dowód z opinii uzupełniającej. Opinia ta nie była dalej kwestionowana przez którąkolwiek ze stron. Sąd uznał opinię biegłego G. P. za wiarygodną i profesjonalną, zawarte w niej wnioski przyjmując za swoje w całości.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd pominął dowody wnioskowane przez Pozwanego z zeznań świadka M. R. oraz z zeznań wykonawcy naprawy przedmiotowego pojazdu na okoliczności sprecyzowane w sprzeciwie. Okoliczności, na które miałyby być zostać przeprowadzone wnioskowane dowody nie były istotne dla rozstrzygnięcia, o czym będzie mowa poniżej.

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie jest poza sporem, że 10 października 2019 roku doszło do zdarzenia komunikacyjnego, w wyniku którego nastąpiło uszkodzenie samochodu marki A. (...) o nr rejestracyjnym (...), należącego do M. R.. Pozwany nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności, a jedynie wysokość dochodzonego przez Powoda odszkodowania.

Stosownie do art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Stosownie do treści § 4 cyt. przepisu, uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Zgodnie zaś z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 854 t.j.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odpowiedzialność samoistnego posiadacza pojazdu mechanicznego reguluje art. 436 k.c., w tym w odniesieniu do szkód powstałych w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody zgodnie z § 2 art. 436 k.c. odpowiedzialność ta następuje na zasadach ogólnych tj. na zasadzie winy sprawcy.

Okoliczność uszkodzenia pojazdu należącego do poszkodowanego jest bezpośrednim następstwem zdarzenia objętego umową. W takiej sytuacji nie powinien budzić wątpliwość fakt stosowania w tym przypadku w/w przepisów. Odszkodowanie, jakie zobowiązany jest w takiej sytuacji wypłacić zakład ubezpieczeń, obejmuje wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy. Poszkodowany może,

według swojego wyboru, żądać od ubezpieczyciela zapłaty kosztów hipotetycznej restytucji albo zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej ustalonej zgodnie z metodą różnicy. Przepis art. 822 § 1 k.c. modyfikuje normę wynikającą z art. 363 § 1 k.c. bowiem jedynie tylko w ten sposób, że roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego przekształca w roszczenie o zapłatę kosztów restytucji (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CNP 43/17, LEX nr 2490615).

Z ustalonego stanu faktycznego nie wynika, czy przedmiotowy pojazd po szkodzie z 10 października 2019 roku został naprawiony, czy nie. Pozwany nie był jednak uprawniony do uzależniania wysokości wypłaconej sumy od faktu przeprowadzenia naprawy, w szczególności w określonym warsztacie naprawczym. Jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, „utrwalony jest pogląd, że powstanie roszczenia z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego, a tym samym zakres odszkodowania, nie zależą od tego czy poszkodowany dokonał restytucji i czy w ogóle ma taki zamiar. Odpowiada ono niezbędnym i ekonomicznie uzasadnionym kosztom naprawy, a naprawa dokonana przed uzyskaniem świadczenia od ubezpieczyciela, jej koszt i faktyczny zakres nie ma zasadniczego wpływu na sposób ustalania wysokości odszkodowania.” W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono również, że dla powstania roszczenia o naprawienie szkody w postaci kosztów naprawy pojazdu nie ma znaczenia fakt przeprowadzenia naprawy, czy jej dokładny koszt. W konsekwencji poszkodowany w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, w przypadku szkody częściowej, może żądać odszkodowania w wysokości odpowiadającej niezbędnym i uzasadnionym ekonomicznie kosztom przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, także wtedy, gdy naprawy nie dokonał (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2018 r. i powołane tam orzecznictwo; także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CNP 43/17, LEX nr 2490615; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CNP 41/17, LEX nr 2481973).

W świetle powyższych rozważań nie powinno budzić wątpliwości stanowisko, że ustalenie przez ubezpieczyciela wysokości kosztów naprawy na podstawie cen oferowanych przez warsztaty naprawcze współpracujące z Pozwanym nie może zasługiwać na uwzględnienie jako rzeczywiste i uzasadnione koszty naprawy. Ubezpieczyciel nie może bowiem zmuszać poszkodowanego do wyboru sposobu naprawienia szkody. Nie ulega wątpliwości, że oferowane Pozwanemu przez współpracujące warsztaty naprawcze ceny są preferencyjne i nie odzwierciedlają realiów rynku. Sporządzony przez pozwanego kosztorys nie odzwierciedla zatem rzeczywistych kosztów naprawy. Ograniczenie z tego tytułu należnego odszkodowania w praktyce zawęża możliwość wyboru sposobu naprawienia szkody przez poszkodowanego, gdyż nie mógłby on przeprowadzić całości prac naprawczych za wypłaconą sumę w żadnym warsztacie poza należącymi do sieci partnerskiej pozwanego Towarzystwa (...).

Podzielając argumentację Sądu Najwyższego należy wskazać, że kluczowe dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy było ustalenie rzeczywistych i odpowiadających realiom rynku kosztów naprawy, pozwalających na przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody. Bez znaczenia pozostaje okoliczność, czy dokonano rzeczywistej naprawy pojazdu, czy też nie. Funkcją odpowiedzialności odszkodowawczej jest bowiem kompensacja szkody, której wysokość powinna być oceniana na chwilę jej zaistnienia. Zatem, jeśli Powód domagał się odszkodowania w wysokości hipotetycznych, ale ekonomicznie uzasadnionych i celowych kosztów restytucji, ten sposób naprawienia doznanej szkody Sąd uznał za właściwy. Jednocześnie zbędne było ustalanie okoliczności związanych z naprawą pojazdu, jej sposobem i wydatkowanymi faktycznie kwotami.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy zastosowanie omówionych powyżej zasad nie prowadzi jednak do uwzględnienia powództwa.

Opierając się na opinii biegłego sądowego z zakresu techniki motoryzacyjnej G. P., Sąd ustalił, że rzeczywisty i uzasadniony koszt naprawy samochodu marki A. po kolizji z 10.10.2019 r. wynosił 16 738,33 złotych. Jednocześnie z ustaleń Sądu, również opartych na opinii biegłego, wynika, że naprawa pojazdu zgodnie z technologią producenta i wycenieniami biegłego, doprowadzi do wzrostu jego wartości o 4287 złotych brutto.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że ze względu na kompensacyjny charakter odszkodowania naprawa samochodu przez poszkodowanego nie może być źródłem jego wzbogacenia. Jeżeli więc poszkodowany wybrał restytucję, a skutkiem naprawy nastąpił wzrost wartości samochodu, to świadczenie ubezpieczyciela obejmuje pełny

koszt naprawy pomniejszony o wzrost wartości samochodu (takie stanowisko Sąd Najwyższy zajął w wyrokach z dnia 13 grudnia 1988 r., I CR 280/88 oraz z dnia 11 czerwca 2003 r., V CKN 380/01 a także w wyroku z dnia 5 listopada 1980 r., III CRN 223/80).

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że świadczenie Pozwanego ubezpieczyciela z tytułu szkody w pojeździe marki A. (...) o nr rejestracyjnym (...) powinno wynosić 12 451,33 złotych. Z uwagi na fakt, iż Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił na rzecz poszkodowanego M. R. z tego tytułu kwotę 13 920,61 złotych, powództwo podlegało oddaleniu w całości, o czym Sąd orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania (w punkcie 2 sentencji wyroku) Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.c., tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu stanowiącą, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powód przegrał postępowanie w całości, a zatem winien zwrócić Pozwanemu wszystkie poniesione przez niego koszty postępowania w łącznej kwocie 1054,71 złotych. Na powyższą kwotę składa się koszt poniesionego wynagrodzenia biegłego w wysokości 137,71 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz koszt zastępstwa prawnego pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym w wysokości 900 zł (ustalony na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r.; t.j. z dnia 3 stycznia 2018 r. Dz.U. z 2018 r. poz. 265).

Na podstawie art. 80 ust 1 w zw. z art. 84 ust 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 755) Sąd nakazał zwrócić Pozwanemu kwotę 362,29 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego, uiszczonej w dniu 13 maja 2021 roku i zaksięgowanej pod pozycją 570002437730 (punkt 3 sentencji wyroku).